

Zalai Közlöny 1900.09.15. 1-2. oldal, alul

TÁRCZA.

Huszonöt év után.

Emlékezés.

– A „Zalai Közlöny” eredeti tárcája. –

2. rész.

– Írta: Halis István. –

(Folyt. és vége.)

Rothschild Samu annyit sűg-bűg, hogy feltűnő lesz a „pestiek” előtt, és kérdés tárgyává teszik: „Ez a Samu nem szereti a haszontalan beszédet, mért sugdos tehát?”

Egyszerű a dolog. Samunak kemény a koponyája és furfangos az esze, de a szíve puha. Huszonötéves találkozásnk emlékére (milyen összejövetel eddig nem történt Kanizsán,) Samu a szegénysorsú diákoknak is örömet akar csinálni – alapítvánnyal.

Ezért aláírási ív jár körül s 270 koronát hoz. Talán kevés, de a szándék nagy.

Valaki indítványára ezt a pénzt letesszük alapítványként a gimnáziumban „barátság” cím alatt. Ha Isten éltet bennünket, akkor a következő összejövetelünkön kiegészítjük többre.

Fakult arcképek s régi „klasifikációk” kerülnek elő. Meghatottsággal beszélgetünk elhalt osztályos társainkról. Az akkori gimnáziumban a mi osztályunkban volt legerősebb az egymásíránt való baráti szeretet, s ennek egyik látható jele szegény Petrekovits Ferkó sírja fölé emelt kökereszt a kiskanizsai temetőben.

Az ezerféle visszaemlékezés közben hamar megjön az éjfé. Vigyázzunk, mert Blumenschein Vili oly nesztelenül intézi a pezsgőzést, hogy észre se vesszük, már megárt. Pedig még holnap nagy napunk lesz. Célszerű tehát, ha („mozgás kedvéért”) kávézni megyünk, s aztán lefekszünk.

Alig lépünk az utcára, hát nem a Neumark Béla érkezik fiakkeron? – Persze rögtön galléron csípjuk, leszállítjuk és jól összeszidjuk, hogy még a huszonötéves találkozásunk alkalmával sem enged nyugtot a keszthelyi betegeknek.

Neumark Béla sem változott a negyedszáz év alatt egy csöppet se. Ugyanaz, aki tanulás között elfelejtkezett a mulatságról diákkorában, s most éjfé után érkezik a délre kitűzött összejövetelhez. Azt azonban meg kell adni, hogy pontos ember. A világért el nem mulasztja levélben megírni, hogy „okvetlenül megjövök ekkor és ekkor,” – de a levelet magával hozza kabátzsebében – és személyesen kézbesíti.

Édes fiam, Spur Pista, hát te mit késlekedel? Örül a lelkem ahogy rád tekintek. Baráti szeretet sugárzik arcodról, s a szemeid éppen úgy nevetnek, mint amikor még igazi gyerekek voltunk. A kezembe törött ceruza-csúcsot megmutatod ne-

kem, kinek szerénysége tiltja elárulni a ceruza irányítóját, mert annak személye igen közel áll hozzám.

Milyen szerencsés fiú vagy te druszám! Kívüled csupán Bedő Béla dicsekedhetik ily örökösen megmaradó baráti emléikkel, akinek Csoknyay Gyula ajándékozta valamelyik nevezetes ütközet alkalmával.

Olyan fölséges kedved vagyon Pista, szinte látom, hogy kevés biztatás mellett kollegáddal, Eperjessy Dezsővel együtt szívesen keresztül mulatnátok az éjszakát jó bor mellett, cigány mellett, sőt talán még akkor is fületekbe muzsikáltatnátok, mikor már a nap felköltötte nyugalmas ágyaiból a megbotránkozó filisztereket.

A kávéház előtt kiülünk az utcára s dévajkodunk. Éveink összege több mint 1200, – s ha egymásután éltünk volna, akkor közülünk az első jóval Árpád előtt itták volna az erjedt kancatejet valahol Ázsiában.

Másnap reggel hamarjában egybeverődünk és teljes számban bevonulunk a felső-templomba, melynek újraépítésén fáradoznak napjainkban.

Reánk nézve igazi szerencse, hogy nem építettek új templomot, legalább abban a formájában találtuk, minő régen volt: mikor, mint diákok reggelenként párosával jártunk bele.

A gyerekek nem győzték bámulni: az egyszerű templom külsője milyen szép, tornya pedig egyike a legpompásabb alkotásoknak! Belseje azonban kopottabb, mint negyedszáz év előtt, de mi gyönyörűségnek láttuk. Az ablakokon beryogott a nyári napsugár s arannyal vont a be gyerekkorbeli emlékeinket, melyek csapatostul rohantak meg bennünket a hűvös bolthajtások alatt.

Amely helyen álldogáltunk, mint diákok, oda sorakozunk: a templom hajójába. Meghatva, komolyan húzódtunk egymás mellé: zsidók, luteránusok, pópisták. Valami édes áram szállt a levegőben. Éreztük, hogy mindannyian egy atyának vagyunk gyermekei, s hogy az Örökkévaló nem fog rítus szerinti különbséget tenni a jó emberek között.

Vasárnap levén, a templom megtelt néppel, kik bámulva nézték a szokatlan csoportozatot.

Horváth György misézett, a piaristaház új igazgatója. Kölgyessy és Pulay minisztráltak neki.

Repesett a szívünk örömeiben Kölgyessy Kálmán, hogy oly biztosan végeztet teendőidet. Pedig a minisztrálás nem olyan könnyű dolog, mint a királyi járásbírótság vezetése!

Hanem Pulay Kari minden mozdulatára szorongás fogott el bennünket. Mert úgy van az Kari pajtás, hogy nehéz természeted dacára mi szeretünk téged, és nagyon féltettünk, miképp belesülsz a minisztrálásba. Ezt pedig nem lehet kiigazítani, mint a hibás telekkönyvvezést. Lám a rettenetes bajszerű Zombory Lajos, ki pedig már ifjúkorában legyőzött egy megvadult borjústehenet, (emlékeztek rá, hogy csupán zsinóros nadrágja szenvedett némi folytonossághiányt!) az érted való drukkk miatt lőn oly rosszul, hogy mise közben kivonulni, Neusiedler Tóni

házába bemenni és ott annyi konyakot meginni kényszerült, mennyi képessé tette aggodó kebelét a félelem elviselésére. Kari, ez a te lelkesen szárad!

Mise után a fényképészhez megyünk, hogy emlékképet csináltassunk.

Váry, Szervey és többi kicsinyek álljatok az első sorba; Kölgyessy, Gászner, Spur, Áts hátra! Csak úgy, mint valamikor álltunk annál a fotográfusnál, kinek egymás mellett három g volt a nevében. (Lingg Gyula.) Az akkori és mostani kép között úgy se lesz más különbség, mint hogy akkor valamivel dúsabb hajunk volt. Hanem te szösze Schuch Lajos, ki annyira örültél e napnak, jól teszed, ha kissé magasabbra állsz, mert másképp könnyen el fogsz tűnni a képről, az előtted levő imponáló terjedelme miatt.

Mikor a kép megvan, elmegyünk a gimnáziumba.

„Gyermek-reményink s bánatink tanyája” előtt meglepetés ér bennünket: gazdag lombozatú, nagy parkot találunk ott, hol egyetlen bokor sem vala 25 év előtt.

Hanem a gimnázium szakasztott a mi régi kedves épületünk. Hála Isten nem csináltak újat helyette!

A szíves direktor maga vezet végig a házban, s előzékenységgel mutat meg minden szobát.

A rajzteremben megtaláljuk a régi vasállványt, melybe „Kőjösbácsi” (Szász Károly) beléhelyezte a mértani ábrákat. Ezek a suszter-székek még azokból valók, melyeket feldöntögettünk azon órák alatt, mikor Bördolmányos György tanított a rajzterem alatti két osztály valamelyikében. A székek által okozott dőlgésre t. i. mindig mérges leve Bördolmányos, és az egész tanítási órán keresztül szidta „a mostani stupidusz, trunkusz kölyköket,” és – nem kérdezett a leckéből.

Az iskola-padokban még megtaláljuk vásottságainknak faragott emlékeit. Minden a régiben van. Csupán a természetrajzi és fizikai fölszerelés változott azóta: gazdagabb, mint a mi időnkben.

Mindent megnézünk. Benyitogatunk a tantermekbe, beülünk régi helyeinkbe. Fáradhatlan kalauzunk végre a földszinti hosszú folyosón keresztül (hol néha reggeli misét hallgattunk, ha a téli idő zordonsága miatt nem mehettünk templomba,) az ebédlőterembe vezet bennünket, s ott magyar szívességgel megvendégeli az öreg diákokat. Isten éltesse a derék igazgatót sokáig! Ötvenéves összejövetelünk alkalmával ismét hozzon össze vele a szerencse, ha nem is direktori, de legalább rendfőnöki minőségben!

Az iskolai számos emlék teljesen visszavitt bennünket a diákévekbe. Másról már alig beszélünk. Halasi Károly nyilvánosan sajnálkozik, miért nincsen a közelben – dinnye, melyet hirtelen elsajátítson, miként megcselekedte gyerekkorában.

Eközben dél felé jár az idő, elmegyünk tehát egy közös ebédre a Szarvasba.

Vidáman folyik az ebédelés és örömmel beszélgetünk 40–50 éves találkozóinkról. De én tépelődöm: vajjon a következő összejövetelünkig, (ahogy Haller János mondja,) hánynak engedi a bolond testet mulatni a más városnak tisztartója, a halál?

És szomorú érzés vesz erőt rajtam. Alig látom a két öreg katonának egymással való évődését: Saly Guszti „hapták” vezényszavára mint ugrik föl az asztal mellől Pulay, és vágja magát szabályos állásba. Mindez nagyon mulatságos lehet, de én nem bírom élvezni. Érzem a válás közeledését s valami fojtogat Tollam nehézzé vált.

Csak még az ünnepélyen jelenvoltak neveit próbálom összeróni.

Köszönöm hogy eljöttetek, gyerekek!

Íme a részvevők:

Áts József v. jegyző: Kanizsa.

Bedő Béla kir. albíró: Znió-Váralja.

Blumenschein Vilmos kereskedő: Kanizsa.

Eperjesy Dezső főmérnök: Szombathely.

Engländer Ottó kereskedő: Kanizsa.

Gászner Pál pénzügyigazgató: Budapest.

Halasi Károly magánzó: Mura-Vid.

Halis István v. tanácsos: Kanizsa.

Kele Antal ügyvéd: Zala-Egerszeg.

Kocsis Lajos posta-tanácsos: Budapest.

Kölgyessy Kálmán kir. bíró: Lengyeltóti.

Knortzer György vezértitkár: Kanizsa.

Neumark Béla v. orvos: Keszthely.

Neusiedler Antal tszéki bíró: Kanizsa.

Pintarits Tamás bir. írnok: Perlak.

Pulay Károly s. telekkönyvvezető: Kanizsa.

Rothschild Jakab ügyvéd: Kanizsa.

Rothschild Samu ügyvéd: Kanizsa.

Saly Ágost vasúti ellenőr: Budapest.

Schuch Lajos posta-főtiszt: Kanizsa.

Spur István urod. főmérnök: Budapest.

Szántó József főgimn. tanár: Rozsnyó.

Szervey Adolf postatanácsos: Budapest.

Szmodis Endre kir. közjegyző: Igal.

Tersánczky József postatiszt: Kanizsa.

Váry József tanító: Kanizsa.

Zombory Lajos tsz. írnok: Budapest.

Elmaradásukat levélben kimentették:

Beck Lajos plébános: Bicsérd.

Berger Ignác főmérnök: Algyő,

Götz Sándor plébános: Lancsuk.

Koncz Adolf ügyvéd: Mohács.